חד תני אפיגול וחד תני אנותר מאן דתני

אפיגול משום חשדי כהונה מאן דתני אנותר

משום עצלי כהונה חד אמר כזית וחד אמר

כביצה מאן דאמר כזית יוכאיסורו ומאן דאמר

כביצה סכמומאתו: **כועני,** סבירך ברכת

הפסח פטר את של זבח בירך את של זבח

לא פטר את של פסח דברי רבי ישמעאל

רבי עקיבא אומר אלא זו פומרת זו ולא

δ) [έψτ (αυ:], ε) [ετσια (αυ:), ε) Ιετσια ότι,
 τ) [ασ], σ) [σσστο ότι,
 μασ, ε) [ετσιατε (αι),
 ξ) [ετσιατε (αι),
 ξ) [ετσιατε (αι),
 μασ, ε) [ετσιατε (αι),
 μασ, ε) [μασ, ε)
 μασ, ε) [μασ, ε)
 μασ, ε)
 μασ, ε)
 μασ, ε)

מוסף רש"י

חד תני. טעמי דידיה חשדי אפיגול, וחד טעמא ע**ללי אנומר** (לנויל פה.) אכילתו שהוא חייב עליו בכזית (שם). כטומאתו. דאורייתא בכבילה (שם). בירך ברכת הפסח פטר את של זבח. חגיגת את של זבח. חגיגת ארבעה עשר שבאה עם הפסח כשהחבורה מרובה, ושנינו בתוספתה דפסחים על הפסח הוא אומר ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לאכול את הפסח, ועל נשר קדשט בנוטוניו וטט לאכול את הפסח, ועל הזבח הוא אומר אשר קדשנו במלותיו ולונו לאכול את הזבח, ואם בירך על הפסח פטר את הזבח (זבחים לו.). זריקה בכלל מניו לניתניו בוריקה שנתנו בשפיכה יצא, הלכך מתן בכלל מתו דם פסח שכתב בכלג מתן דם פטח שנונה בה שפיכה, וכי בירך על הפסח פטר את הזכח, שהזכח בכלל פסח, אבל בירך על הזבח לא פטר את הפסח, שלא תוינו לניתנין בשפיכה שכשרין הלכך אין פסח נכלל שלמים (שם לד.). לא שפיכה בכלל זריקה. דלית ליה לניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא, דהא רפסח בשפיכה מודם זבחיך ישפך נפקח לן ותרתי לח

לרשת מיניה (שם). הדרן עלך מסכת פסחים

מוסף תוספות

א. דפסח בשפיכה,
נויתנין בוריקה שנתנן
בשפיכה שיצא. מוס'
בשפיכה שיצא. מוס'
ב. בשם רבינו שלמה.
נוס לס. ע" מהלט"ל.
מוס' סט. ג. א"כ סבירא
ליה דמתנותיהם שוין. שט.
ה. דלהאי תנא דרבי
ד. כילל. ולא שפיכה. שט.
ווא דובח לא פטר פסח
משום דובח טפל לו. שט.
משום דובח טפל לו. שט.
ד. דהכל אחד. שט.
שמואל וכל מה שהקטיתי
נולי קשה גם לפי זה. שט.
שמיאל וכל מה שהקטיתי
נולי מהס"ל.
שוי מהס"ל.
מי מהס"ל.
מי מהס"ל.
מי מהס"ל.
מיי מהס"ל.

חד חני אפיגול וחד חני אנוחר. חד מפרש טעמא דמתניתין מאי טעמא מטמא פיגול את הידים וחד מפרש טעמא דנותר מאי טעמא נותר מטמא את הידים: משום חשדי כהונה. גזרו עליו טעמא יותר מטמא את הידים: משום חשדי כהונה. גזרו עליו טומאה שלא יפגלוהו ברצון להפסיד את הבעלים ועוד דשלמים

הן ואין לכהן בהן אלא חזה ושוק וישחטם במזיד לשם חטאת כדי לאוכלן כולם ומשום הכי גזרו טומאה: משום עלני כהונה. שלא יתעללו באכילתן: חד אמר כוים. מהן מטמא את הידים וח"א בכבילה: מתני' ברכת הפסח. על אכילת פסחים: על של זכח. חגיגת ארבעה עשר ומברכין על אכילת שלמים: גבו' שירי דם בזריקה מרחוק דלא איכפת ליה אם נופלים שיריים על היסוד או לא. שירי דם הפסח בשפיכה בנחת כדי שיפלו על היסוד: לא שפיכה בכלל וריקה. כלומר שאם נותן פסח בוריקה ושלמים בשפיכה לא עשה כלום וכיון דאין דומין זה לזה במתן

דמים אין ברכת האחד פוטרת האחר: הכי גרסינן במתניתין בירך על הובה לא פטר את הפסח על הפסח פטר את של זכה דברי ר' ישמעאל והכא גרסינן לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ולא שפיכה בכלל זריקה. ופירוש אם נתן פסח בזריקה לא עשה כלום אבל אם כתן שלמים בשפיכה ילא לפיכך ברכת הפסח פוטרת את של שלמים ששלמים בכלל פסח במתן דמים ושל שלמים אינה פוטרת את של פסח לפי שאין פסח במתן דמו בכלל שלמים:

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

רשב"ם

חד תני אפיגול וחד תני אנותר. חד מפרש טעמא דמתניתין מ"ט פיגול מטמא את הידים וחד מפרש טעמא דמתניתין מאי טעמא נותר מטמא את הידים: משום חשדי כהונה. גזרו חכמים טומאה שלא יפגלוהו ברצון להפסיד את הבעלים ויאמרו שוגגין היינו. ורבינו פירש עוד טעם אחר לפי ששלמים הם ואין לכהן בהן אלא חזה ושוק וישחטם במזיד לשם חטאת כדי לאוכלן כולן ולא נהירא דאין פיגול אלא בשוחט על מנת לאכול ממנו חוד לזמנו והשוחט שלמים לשם חטאת אין כאן פיגול אלא שלא עלו לבעלים לשם קובה: משום עלני להונה. שלא יתעללו באכילה וה"ה לישראל: חד אמר כוים. מהן מטמא את הידים וחד אמר כבילה ובהא לחוד הוא דפליגי: כאיסורו. איסור אכילתו בכזית: כטומאתו. טומאת אוכלין בכבילה לטמא אחרים: בותבי' ברכת הפסח וברכת הזבח מפרש בתוספתא זבחיםה איזה ברכת הפסח בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו וצונו לאכול הפסח אי זו היא ברכת הזבח בא"י אמ״ה אשר קדשנו במצומיו ולונו לאכול הזבח. והאי זבח היינו חגיגת י"ד הבאה עם הפסח אי נמי נדרים ונדבות שהקריב ערב הפסח ואוכלן בלילי הפסח: פלוגתא דרבי ישמעאל ור' עקיבא מפרשינן טעמא בגמ': הכי גרסינן בירך על הובה לא פער אם הפסח בירך על הפסח פטר את הזכח דברי ר' ישמעאל: גבו' ה"ג לכשת"ל לדברי ר"י זריקה בכלל שפיכה ולא שפיכה בכלל זריקה. במס׳ זבחים בפ' בית שמאי (דף לו.) שמעינן ליה לר' ישמעאל דאמר דפסח בשפיכה ולא בזריקה דתניא ר' ישמעאל אומר מתוך שנאמר" אך בכור שור וגו' למדנו לבכור שטעון מתן דמים ואימורין לגבי מזבח מעשר ופסח מנין תלמוד לומר" ודם זבחיך ישפך דאלו לשאר קרבנות לא לריך דבכולהו כתיב זריקה. והשתא דקאמר רבי ישמעאל דפסח בשפיכה ושמעת ליה במתניתין דאמר בברכת הפסח הוא נפטר מברכת הזבח ואינו נפטר משל פסח בברכת הזבח אמור מעתה הניתנין בזריקה כגון שאר זבחים שניתנו בשפיכה כפסח ילא כדתניא בהדיא בפרק בית שמאי (שם) מנין לניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא תלמוד לומר ודם זבחיך ישפך אבל הניתנין בשפיכה כגון פסח שנתנן בזריקה כשלמים וכל שאר זבחים לא ילא דומיא דברכת פסח והזבח דקאמר נמי ר' ישמעאל במתניתין כי האי גוונא: ולדברי ר'

בשתמצא לומר לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ולא שפיכה בכלל זריקה לדברי ר' עקיבא כו'. 60 כן

מוכח מכאן דלר" ישמעאל הניסנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא וכן מוכיח נמי כאן דס"ל דפסח בשפיכה הוא והכי נמי מוכח

בפסחים בפרק האשה (דף פנ).
דפריך דאלו פסח בשפיכה ושלמים
בזריקה ומשני מאי נפקא מינה
והתניא מנין לניתנין בזריקה שנתן
והתניא מנין לניתנין בזריקה שנתן
בשפיכה שילא כו' אלמא אית ליה
מרתי פסח בשפיכה וזריקה בכלל
שפיכה דוריקה עומד מרחוק וזורק
את הדם ליסוד ושפיכה עומד על
היסוד ושופן וקשה דבזבחים פרק
דאית ליה פסח בשפיכה לא מלי סבר
מזרקין שנתנן בשפיכה ילא וכן איפכה
מאן דאית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה ילא חול השפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה
ילא לית ליה נזרקין שנתנן בשפיכה ילא מיבעי ליה

זו פומרת זו: גבו משרמצא לומר לדברי מוקין שמנן נשפיכה לא מלי סלי ספר לשפיכה ולא שפיכה בכלל זריקה לדברי רבי עקיבא זילא שפיכה בכלל זריקה לדברי רבי עקיבא זילא שפיכה בכלל זריקה ולא זריקה בכלל שפיכה:

רבי לדיקה בכלל זריקה ולא זריקה בכלל שפיכה:

רבי לדיקין במתניתין בירך בשפיכה ילא ת"ל ודס זבחיך ישפך ומשני סבר לה כרבי עקיבא דאמר פער את של זבת דברי ר' לא זריקה בכלל שפיכה וכו' פי' וההיא דרשא מנין לניתנין בזריקה ול זריקה בכלל שפיכה וכו' פי' וההיא דרשא מנין לניתנין בזריקה ול זריקה בכלל שפיכה ולא למדנו לבכור שנחן מון מתן דמים למובח מעשר ופסח מנין מ"ל ודס בליה פוטרת את של למדנו לבכור שמעון מתן דמים למובח מעשר ופסח מנין מ"ל ודס במו בכלל שלמים:

בליקה לא עשה כלום אבל להי שנתעאלן האי קרא מפיק ליה הכי ומפיק ליה הכי וקאמר חרי במרבת פחרים מנו בזריקה ומל דיליף מהחוא קרא פסח בשפיכה וי"ל דודאי ר' ישמעאל לית ליף מדם זבחיך ישפך לית ליה ליה מרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא נפיק ליה מרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא נפיק ליה מרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא נפיק ליה מרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא מית ליה מרתי וניתנין בזריקה במלל שלמים ליה מרלי שמעלל אית ליה תרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא נפיק ליה מרחים במרו בשחים ישמעאל אית ליה תרתי וניתנין בזריקה שמנו בשפיכה ילא נפיק ליה

אומר מתוך שנאמר אך בכור שור או בכור כשב וגו' את דמם תזרוק למדנו לבכור שטעון מתן דמים למזבח מעשר ופסח מנין ת"ל ודם זבחיך ישפך ומשני סבר לה כריה"ג דאמר פסח נמי בזריקה והדר פריך ליה [ור' ישמעאל] האי קרא מפיק ליה הכי ומפיק ליה הכי וקאמר תרי תנאי אליבא דר' ישמעאל אלמא ההוא תנא דר' ישמעאל דלעיל דנזרקין שנתנן בשפיכה יצא ויליף מדם זבחיך ישפך לית ליה להאי תנא דרבי ישמעאל דיליף מההוא קרא פסח בשפיכה וי"ל דודאי ר' ישמעאל אית ליה תרתי וניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יצא נפיק ליה מסברא דמה לי זריקה מרחוק ומה לי שפיכה בקרוב קרא כי אתא [לפסח] בשפיכה הוא דאתא והאי דלא משני ליה הכי כדפריך ליה ור׳ ישמעאל האי קרא היכי מפיק ליה הכי וכו' משום דדרשא של רבי יוסי הגלילי פשוט ליה טפי והתם פי' הקונט' ור' ישמעאל האי קרא דודם זבחיך ישפך מפיק ליה להכי לניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יצא וע"כ ההיא דניתנין לא אתיא כרבי עקיבא דאי אתיא אמאי קאמר רבי עקיבא אין ברכת פסח פוטרת של זבח והלא שלמים בכלל פסח והכל בשפיכה מההיא דניתנין ואי נמי הוה ס"ל לרבי עקיבא פסח בזריקה כרבי יוסי הגלילי כל שכן דשניהם פוטרין זה את זה ואכתי קדריש ליה [תו] לההוא קרא לפסח בשפיכה ומשני תרי תנאי וכו׳ האי תנא דר׳ ישמעאל דיליף מודם זבחיך ישפך פסח בשפיכה לית ליה פסח פוטר את הזבח ובהא לא פליג רבי ישמעאל אדרבי עקיבא דהא כיון דדריש מיניה פסח בשפיכה תו לית ליה למילף מיניה דניתנין בזריקה שנתן בשפיכה ילא והאי תנא דר' ישמעאל דיליף מיניה דניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יצא לית ליה פסח בשפיכה אלא בזריקה כשלמים מיהו הא סברא דידיה דפליג ארבי עקיבא דפסח עיקר וזבח טפל ע"כ פסח פוטר את הזבח ולא ברכת זבח את הפסח ובפסחים דירושלמי אמר האי טעמא עכ"ל וקשה דלעיל הוכחנו מהנהו דפסחים דאית להו תרוייהו א וכדכתבינן לעיל ורשב"ם פירש ב הכי כשתמלא לומר לדברי ר׳ ישמעאל זריקה בכלל כו' מחוך דבריו למדנו דקאמר בירך על הפסח וכו' א"כ ס"ל דפסח בוריקה" ומעתה אייתר ליה ודם זבחיך ישפך לומר דזריקה בכלל שפיכה וכל המרקין אם נתנן בשפיכה יצא 10 ל"ג י ושפיכה בכלל זריקה דהא אין שום קרבן דמצותו לכתחלה בשפיכה " וקשה ההיא דפ׳ האשה ור׳ חיים כהן פי׳ כשתמלא לומר לדברי ר׳ ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ושפיכה בכלל זריקה כך היא גירסא בספרים ישנים כלומר כל הקרבנות בזריקה ובשפיכה ואין להקפיד^ו וברכת פסחים על עיקר לפטור את הטפל ולא הטפל את העיקר [וקשה] ש והלא אית ליה נמי דפסחים מצותו בשפיכה דוקא אם כן חין זה זריקה: (וע"ע תום׳ זבחים לו. ד"ה תרי תנאי וכו׳):

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

עקיבא כו². כדאמריטן נמי במתני גבי ברכת הפסח והזבח שאין זו פוטרת את זו ור"ע נמי סבר דפסח (נמי) בשפיכה דלא אשכחן תנא דאמר בזריקה אלא לר' יוסי הגלילי בפרק תמיד נשחט (לשל סד:) דנפקא ליה מאת דמם תזרוק על המזבח דבכור⁶) את דמו לא נאמר אלא דמם לימד על בכור מעשר ופסח שטעונין זריקה. וההיא זריקה דפסח מתנה אחת היא כנגד היסוד מרחוק ולא כזריקת שאר קרבנות אלא דמם לימד על בכור מעשר ופסח שטעונין זריקה. וההיא זריקה בפרק איזהו מקומן (דף מ.) מדכתיב סביב בעולה⁶) סביב בחטאת⁶ סביב בחטאת⁶ שביכה באשס⁶ דשלש כתובין הבאין כאחד אין מלמדין. זריקה מרחוק ושתי מתנות שהן ארבע ופסח מתנה אחת מרחוק כדפרישית שפיכה מקרוב עומד על היסוד ושופך שם. בכולהו קרבנות כמיב זריקה לבד מחטאת שמתנותיהן באלבע על הקרנות כדכתיבי קראי:

קטו א [מיי׳ פ״ח מהלי חמן ומלה דין ז]:

רבינו חננאל

חד מתני כזית כאיסורו וחד מחוי בריצה במומאחו של זבח וכו׳. תאנא איזו היא ררכת הזרח אומר אקב"ו לאכל הזבח. וקימא לז הפסח דמו בשפיכה ין החסור כביי בסביר. כדתנן כהן הקרוב אצל המזבח זורקה זריקה אחת כנגד היסוד. והזבח כגוז י השלמים וכיוצא בהז דמז לומר לדברי רבי ישמעאל דאמר ברכת הפסח פוטרת של זבח ואינו צריך על הזבח ברכה בפני עצמה, אבל ברכת הזבח אינה פוטרת של פסח, הרי זריקה בכלל שפיכה, יוי יוי קון בכייי טכ כון, כלומר הטעון זריקה אם תזרקהו בשפיכה יצא. אבל אין שפיכה בכלל זריקה יי הטעוז שפיכה ואם יזרקהו א יצא אלא טעון שפיכה. לדברי ר' עקיבא דאמר לא זו פוטרת זו ולא זו פוטרת זו לא שפיכה בכלל זריקה ולא זריקה בכלל שפיכה.